גומל חסדים טובים וברכות התורה-Lesson Four

יָהִירַצוֹן סִלְפַנֵיךְ יָיַ <u>הפעביר חַבְלֵי שַׁנָה מַעֵיניַ וּתְנוּםַה מֵעַפַּעַפִּייֹ</u> יי ואלרי אַבותי שתַרנילני לְרבר טְצוָהוֹאֵל תַּרְנִילֵני לְרבר עבירה וַהַשׁלָם בִּייַצָר מוֹבוַאַל תַשׁלֶם בִּייַצָר כַע וְחַוֹּקְנִי בְּבְּצִוֹתֵיךְ וְתַּוֹ קיבתורת בואלת ביאני לידי חטאולא לידי נסיון ולא לידי בויון וכוף שתעבר לד והכנע ערפי לשוב אליד וחדש כליותי לשכור פקוריה וטולאת לכבי ואת לכב ורעי לאהבה ליראה ארת שטה וָלַעָטוֹת הַשוֹבוְהַיָּשֶׁר בָּעֵינֵיך וְקַרְבֵנִי לְכָל מַה מֵאַהַבְתַּוֹרַחַקִנִי בְּכַּל שָׁנֵאת וְקַיָם עַלִיוְעַל זַרִעי וַעַל וַרַעוַרְעִי סִקּרָא שֵׁבָּתוֹב וּםַל אַת לְכָבָבְוָאָת לָכַבוַרָעָבָ לְאָהַבָּהאֶת יֵי אַלֹבִיבְ בְּכָל לְבָבְּבְּ ַוָאָנָיוֹאַתבָּריתִיאוֹתָםאָבֵּריוָרָוּחִי אֲבֶׁר וּדָבָרִי אֲשֶׁר שַּׂסְתִּיבְּפִיְדְלֹא יָטוּשׁוּ מִפִּידְ וִמְפִי וַרְעַה וֹסְפִּי וָרַעַ וַנוַרַעַבָּנוִים וַרָעָם וַצְאֵצָאָיהָם בָּתוֹדְ אַבריַי בַערַה וער עוֹלַםי השפים כל רואיהם יכירום כי הסורעברד יין לאיגעו לריק ולא ילרו לַבַּהַלַה בִּיוָכַע בָּרוּכִיייַ הַפַּה וָצֵאַצַאַיהָם אָתַּם׳ עור הַם סַרַבּרִים וַאַנִי אַשִּׁם עַ כִּי אָצָק בַיִם עַל צָבֵא וְנוּוִלִים אַצוּק רוּחִי עַלוַרָעָדָ ובִרכַתִי עַלצָאַצַאַידָ וִצְבָּחוּ בָּבִין הַצִיר ויהי כַּחוֹל וַרְעָהָ וַצָאַצָאִי בַּעִיהָּ יכתוב ידוליי ובשם ישראל יכנה י בַּבְעוֹתַיולא יַבָּרַתוּלא יִשֶּׁמֵר שִׁמוֹ מְלֹפָנִיי וֹתְהֵיָה לִי כְשִׁנָב וֹמְבַמַח ובנדלטוז ובית מצורות להושיעני ולהציל גַפְּשִׁי בשָׁחַת וְמְבָּל צַרָר־־ ותנגי לחוולחסד ולרחסים ולרעון בעיניד ובעיניבל רואי ונסלני חַסרים מובים בַרוּךְ אַתַּה ייַנוֹמֵל חַסְרִים מוֹבים לַעַפּוֹ יִשְׁרָאֵי

Questions Presented:

- 1. Why is this prayer written in the singular person?
- 2. Why were במוקים added to this prayer?
- 3. Is it proper to recite these ברכות התורה without first having recited the ברכות התורה?

  Source 1

דברים ל׳, ו׳– ומל ה׳ א–להיך את־לבבך ואת־לבב <u>זרעך</u> לאהבה את ה׳ א–להיך בכל־לבבך ובכל־ נפשך למען חייך:

6. And the Lord your G-d will implant upon your heart, and the heart of your children, that you shall love Lord your G-d with all your heart, and with all your soul, so that you may live.

ישעיהו נמ׳, כא׳– ואני זאת בריתי אותם אמר ה׳ רוחי אשר עליך ודברי אשר־שמתי בפיך

לא־ימושו מפיך ומפי <u>זרעך</u> ומפי <u>זרע זרעך</u> אמר ה' מעתה ועד־עולם:

21. As for Me, this is My covenant with them, says the Lord; My spirit that is upon you, and My words which I have placed in your mouth, shall not depart from your mouth, nor from the mouths of your children, nor from the mouths of your children's children, says the Lord, from now on and forever.

ישעיהו סא', מ'– ונודע בגוים ז<u>רעם וצאצאיהם</u> בתוך העמים כל־ראיהם יכירום כי הם זרע ברך ה':

9. And their descendants shall be known among the nations, and their offspring among the peoples; all who see them shall acknowledge them, that they are the seed which the Lord has blessed.

ישעיהו סה׳, כג–לא ייגעו לריק ולא ילדו לבהלה כי זרע ברוכי ה׳ המה וצאצאיהם אתם:

23. They shall not labor in vain, nor be troubled; for they are the seed of the blessings of the Lord, and their offspring with them.

ישעיהו סה׳, כד׳–והיה מרם יקראו ואני אענה עוד הם מדברים ואני אשמע:

24. And it shall be that before they call, I will answer; and while they are yet speaking, I will hear.
ישעיהו מד׳, ג׳–כי אצק מים על צמא ונזלים על יבשה אצק רוחי על <u>זרעך</u> וברכתי על
צאצאיך:

3. For I will pour water upon the thirsty land, and floods upon the dry ground; I will pour My spirit upon your descendants, and my blessing upon your offspring;

ישעיהו מד', ד'–וצמחו בבין חציר כערבים על יבלי־מים:

4. And they shall spring up as among the grass, as willows by the water courses.

ישעיהו מד׳, ה׳–זה יאמר לה׳ אני וזה יקרא בשם־יעקב וזה יכתב ידו לה׳ ובשם ישראל יכנה:

5. One shall say, I am the Lord's; and another shall call himself by the name of Jacob; and another shall write on his hand The Lord's, and surname himself by the name of Israel.

ישעיהו מח׳, ימ׳– ויהי כחול זרעך וצאצאי מעיך כמעתיו לא יכרת ולא ישמד שמו מלפני:

19. Your seed also had been as the sand, and the offspring of your bowels like its pebbles; his name should not have been cut off nor destroyed from before me.

Source 2

תלמוד בבלי מסכת ברכות דף ס' עמ' ב-כי משי אפיה, לימא: ברוך המעביר חבלי שינה מעיני ותנומה מעפעפי, ויהי רצון מלפניך ה' א-להי שתרגילני בתורתך ודבקני במצותיך, ואל תביאני לא לידי חמא ולא לידי עון ולא לידי נסיון ולא לידי בזיון, וכוף את יצרי להשתעבד לך, ורחקני מאדם רע ומחבר רע, ודבקני ביצר מוב ובחבר מוב בעולמך, ותנני היום ובכל יום לחן ולחסד ולרחמים בעיניך ובעיני כל רואי, ותגמלני חסדים מובים, ברוך אתה ה' גומל חסדים מובים לעמו ישראל.

Source 3

סדר רב עמרם גאון (הרפנם) ברכות השחר–ברוך אתה ה' א-להינו מלך העולם המעביר שינה מעיני ותנומה מעפעפי. יהי רצון מלפניך ה' א-להי וא-להי אבותי שתרגילני בתורתך ודבקני במצותיך ואל תביאני לידי חמא ולא לידי עבירה לא לידי ניסיון ולא לידי בזיון ותרחיקני מיצר הרע ודבקני ביצר המוב ותנני לחן לחסד ולרחמים בעיניך ובעיני כל רואי וגמלני חסדים מובים. בא"י גומל חסדים מובים.

Source 4

רא"ש מסכת ברכות פר' מ–כי משי אפיה אומר ברוך המעביר שינה מעיני ותנומה מעפעפי יהי רצון מלפניך ה' א–להינו שתרגילני בתורתך ודבקני במצותיך . . . וכוף את יצרי להשתעבד לך ותנני היום ובכל יום לחן ולחסד ולרחמים בעיניך ובעיני כל רואי ותגמלני חסדים מובים מובים לעמו ישראל.

Source 5

רמב"ם הלכות תפילה ונשיאת כפים פרק ז –כשרוחץ פניו מברך ברוך אתה יי' א–להינו מלך העולם המעביר חבלי שינה מעיני ותנומה מעפעפי יהי רצון מלפניך יי' א–להי וא–להי אבותי שתרגילני לדבר מצוה ואל תרגילני לדבר עבירה ועון ותשלט בי יצר טוב ואל ישלוט בי יצר רע ותחזקני במצותיך ותן חלקי בתורתך ותתנני לחן ולחסד ולרחמים בעיניך ובעיני כל רואי ותגמלני חסדים טובים ברוך אתה יי' גומל חסדים טובים.

Source 6

אֶּסֶתוּ בְּרוּךְ אַתָּה יְיָאֶלֹדִינוּ בֶּלֶּדְ הַעִּילָם הַסִּפִּיל חֲכָלֵי שֵׁנָה עֵל הַעַּןוּבְשִּבִּיעֲשׁגָת וְ זִּרְדַּבָּהוְהַשַּאִיר לְאִישׁוּן בַּת עַּיןִּ יְהִירָעוֹוְבַלְפָּנִיךְ יְיָאֵלֹדִי וַאַלֹּדִי אֲבוֹהַי שֶּבְרְיִלְנִי לְּדָבַר וְ בְּצְנָהוְאֵל תַּרְנִילֵנִי לְּדְבַר עַבָּרָה וְשָּוֹן וְהַשְּׁבְּשׁבִּי יַצְר פּוֹבוְאָל תַּשְׁלֵּט בִי יַצְר רַע יְאָל יבּהַלְוֹנִי וּ הַלְוֹםוֹת רָעִים וְהַרְהנִּים רָעִים וְהַשְּׁבִּיבְנִי בְּבַטְּתִי לְשָׁלוּם וְהַאֲבִירִנִי בתוּכָה לְחִיבּוּלְשִׁלוּם וְּהָבְירָה עַּינִי פְּנְאִישִׁן הַּטָּנֶת בָּרוּךְ אַתָּה יֻיִּבְבְּאִיר לְעוּלְטַבְּלוֹב כְּבּוֹרוּ אֲנִי שְׁכִבּתִי וְאִישִׁוּבְּיָּה לְּאַתָּבְּרְיוֹ לְעוֹלְטַבְּלוֹב בְּבוֹרוּ אֲנִי שְׁכִבּתְיוִאִישִּיִה וְּ הָבְּבְּר שִׁבְּרִים לְבֹבְּר שְׁבָּרִים לְבֹבְּר שְׁבָּרִים לְבַבְּר שְׁבָּרִים לְבַבְּר יִי

תהלים ג',ו'; משלי ג', כד'; תהלים קל',ו'.

Source 7

ב מהרש"ס בסדורו עמ' 20 במהדו"ב:

ויש בבקשה זו נוסחאות משונות זו מזו בפוסקים ובסדורים חדשים גם ישנים, לא ראי זה כראי זה, ואני בתומי הלכתי להעתיק הנוסח מן הגמרא (מרטת ס, ז) שנדפסה בויניציאה שנת רפ״ב רק שבדפוס קראקא נתוסף ולא לידי עון והסכמתי להציב ציונים בחצי עגול טביב לשלש תיבות הללו. וכן עשיתי במה שנתוסף בנוסח הרא״ש ואל ישלט בנו יצר הרע וציינתיו כמו כן בחצי עגול וזולת זה לא רציתי לשנות שום דבר רק שבגמרא גם באבודרהם ובשאר כל הפוסקים ובסדורים כתוב שתרגילני ודבקני וכו' לשון יחיד ואני כתבתי כל זה לשון רבים על פי ספר אות אמת שכתב וז״ל שתרגילני וכו' ותדביקני וכו' כלן צריך לאמרן בלשון רבים דאיתא בפרק תפלת השחר דף ל' ע״א אמר אביי לעולם לישתכלל אינש נפשיה בהדי צבורא וכו' עכ״ל. והוא כטעם תפלת עננו שהיחיד אומרה בלשון רבים כמו שיתבאר במקומו

Translation: Several versions of this prayer can be found among the decisiors and editions of Siddurim. I naively considered simply copying the version found in the Gemara (Brachos 60h) Venice edition. In the Cracow edition of that Gemara, the words "V"Lo Yidei Avon" were added and I was planning to put parentheses around those words. I also added the words that the Rosh included: V'Al Yishlot Banu Yeitzer Ha'Rah and I was planning to place parentheses around those words as well. Other than that I was going to include the text as it appears in the Gemara. That is also how the text appears in the Avudrohom and other Siddurim- the verbs are presented in the singular person. In the end I presented the verbs in the plural person based on what is written in the book: Os Emes. He wrote that all the verbs in this prayer should be written in the plural person as we learn in the chapter entitled: Tefilas Ha'Shachar (b. Brachos): Abaye said: a person should include himself as part of the Jewish People when he prays. That explains why the prayer of Aneinu recited on a public fast day is written in the plural person.

Source 8

ערוך השולחן' אורח חיים סימן מו– סעיף ח–ודע דברכת המעביר שנה היא ברכה אחת עד גומל חסדים מובים לעמו ישראל ויש שאומרים כל היהי רצון בלשון יחיד שתרגילני בתורתך ודבקני במצותיך ואל תביאני וכו' ויש שאומר שמוב יותר לומר בלשון רבים שתרגילנו ודבקנו ואל תביאנו כמו בתפלת הדרך בסי' ק"י [מג"א סק"ד בשם א"ח] אבל במור הגירסא בלשון יחיד וכן עיקר שהרי ברכת יחיד היא ותחלת הברכה בלשון יחיד המעביר שנה מעיני וכן כל ברכות השחר כמו שעשה לי כל צרכי ולא דמי לתפלת הדרך שנתקנה בלשון רבים והגרי"ב] ובסידורים נדפס בלשון רבים וכן ההרגל בפי העולם ובאמת אין אנו יכולים לעמוד על מעמו של דבר שיש ברכות בלשון יחיד כמו שעשה לי כל צרכי המעביר שנה מעיני ויש בלשון רבים כמו פוקח עורים מלביש ערומים אוזר ישראל שאומרים על הכלל ולא על עצמו בפרטיות מיהו עכ"פ בגמרא ורמב"ם ומור ברכה זו כולה בלשון יחיד וצ"ע למה נדפס בסידורים בלשון רבים:

Translation: Know that the Bracha of Ha'Ma'Avir Sheina is a long Bracha that ends with the Bracha of Gomail Chasadim Tovim L'Amo Yisroel. Some say the prayer in the singular person while others say that it is better to recite it in the plural person, just as we do in the prayer of Tefilas Ha'Derech (the travelers' prayer). But the Tur presents the wording in the singular which appears to represent the correct wording since it is the prayer of each of us individually. That is in line with the opening Bracha of Ha'Ma'Avir Sheina which is recited in the singular person as are all the Birchos Hashachar. They are not like the travelers' prayer that was composed originally in the plural person. Currently this prayer appears in printed Siddurim in the plural person and that is what people are accustomed to say but we really cannot justify saying it in the plural person since we do find among the Birchos Hashachar those that are in the singular person and those that are in the plural person. In fact the prayer appears in the singular person in the Gemara, the Rambam, the Tur. We need to explain why the Siddurim present the Bracha in the plural person.

Source 9

ישם בְּלָנִי הַיּוֹם וְבָּלָל יום בַּעַנִּיְפָנִים וּכַּעַזוּת פָּנִים וּכֵּיצֶר הָרָעוּםְאָרָם רַע.וּםְעוּוּ הָרַעוּפְדִּינָה שֶׁלנִיְהָנָם וּכֵּעַזוּת פָּנִים וּכֵיצֶר הָרָעוּםְאָרָם רַע.וּםַעוּן הָרֵעוּפְדִּינָה שֶׁלנִיְהָנָם וּכֵּעַל דִּין קשֶׁה בִּין שֶׁהוּא בֶּן בְּרִית בַּין שֶׁאֵינוּ בְּפַבְּינִית בָּאִי אֲכָּה אֲשֶׁר קְּדְשְׁנוּ בְּפְצִוֹתִיוּ וְצְנִנּוּעַל דְּבְרֵית וֹנְשָׁאֵינוּ וְצָאֵצְאִי עַפְּּךְבֵּית וֹפְפִיפִיוּר עַפְּּךְ בִּיר הְשָׁבָרְאַיְיְ אֲלְנִינוּ אֶתְ דְּבְּרֵי תּוֹרָתְבְּבְּפִינוּ וּבְפִּיפִיוּר יִשְּׁרָאֵל בְּיִנוּ וְבָּיִי יְשְׂרָאֵל וְנִהְיָּהְ אֲנָחְנוּ וְצָאֲצָאִינוּ וְצָאֲצָאִי עַפְּּרְבִית יִשְׂרָאֵל בְּלִנוּ יְרֵאֵי יְשְׂרָאֵל וְנִהְיָהְ אֲנָחְנוּ וְצָאֲצָאֵינוּ וְצָאֲצָאִי עַפְּרָב בִּית יְשְׂרָאֵל בְּלָנוּ יְרֵאֵי יְשְׁרָאֵל וְנִיהְיָהְ אֲלָנִינוּ וְצָאָצָאִינוּ וְצָאָצָאִינוּ וְצָאָצָיִי עַפְּרָב בִּיר וּתִּיְרִים וְבְּיִבְּיוּ

^{1.} Rabbi Yechiel Michel ben Rabbi Aaron HaLevi Epstein was born in 1829 in Bobroisk, Russia. From his childhood, he was known as a genius. He married the daughter of Rabbi Jacob Berlin of Mir (the father of the Netziv) and continued his studies in the yeshiva of Volozhin. He was appointed rabbi of Novardhok (Novogrodok), and headed the yeshiva there. He corresponded extensively on halachic matters; unfortunately, this responsa is no longer extant. His son, Rabbi Baruch Epstein, authored the Torah Temimah. His daughter married her uncle, the Netziv. Rabbi Yechiel Michel passed away in 1908.

בָּרוּךְ אַתָּהְיִי אָפֶּהְ אַשֶּׁרְבָּחַרְ בָּנוּ מָבֶּלְהַעְמִּים וְנָחַן לְנוּ אֶתְתּוֹיְרְתוּ בָּבִּייִ שְׁלְבִשְׁה לַאבֹר: צֵוּאֶת בְּנִיִיִשְׂרָאֵל בְּאַבִּייִ נִישְׁרְאָל בְּאַבִּייִ נִשְׁרְבָּנִיִּיִ שְׁלִבְּשָׁה לַאבֹר: צֵוּאֶת בְּנִיִיִּשְׂרָבִּוּ לְאָשִׁי רַיח נִיחֹחִי תִּשְׁבְּרוּ לְּהַבְּנִיִּ לְחָבִי לְאָשִׁי רַיח נִיחֹחִי תִּשְׁבְּרוּ לְּהַבְּנִיִּ לְחָבִי לְאָשִׁה בֵּיוֹ בְּעָשִׁי בִּיחְ נִישְׁבָּים בְּעָשְׁרְ בָּנִישְׁית הַהִּין לַבְּבָּשׁ הָאָחְד הַּעְשִׁיה בְּבִּן וְאֶת הַבָּבְּשׁ הַשְּׁיִי וְאֶת הַבָּבְּשׁ הָשִׁירִית הָבִּין לְשְׁבִית הַעְּשִׁיה בְּיוֹבְּוּ לְבִיעִית הַהִּין לַבְּבָשׁ הָשִׁבְּיִ הְעָשִׁיה בְּיוֹבְּוּ לְבִיעִית הַהִּין לַבְּבָשׁ הָאָחְד הַעְשִׁיִּה בְּהַר סִינִּי לְשָׁבְּיִי וְאֶת הַבָּבְשׁ הַשְּׁבִין הָעִרְכִּיִים בְּבְּשְׁבְּיִי וְאֶת הַבְּבְּשׁ הַשְּׁבִין הַעְּבִיים הַבְּבָּשׁ הַשְּׁבִי הְעָשִׁיה בִּיוֹ הָעִרְכִּיִים לְּיִים הְּבָּבְּשׁ הַבְּיִיי וְאֶּת הַבְּבָּשׁ הַבְּיִי וְאֶת הַבְּבָּשׁ הַבְּשְׁבִּיוֹ בְּבְּשׁ הָּשְׁבְּיוֹ בְּבָּבְשׁ הַאָּיִי וְשֶּבְּים הַבְּשְׁבִי הְעִבְּים הַּבְּבִּשׁ הַבְּעָּבִיים הְשָׁבְּים הַעְּבִים הַבְּבְּים הַבְּשְׁבִּים בְּיִים הְבְּבִּים הַבְּשְׁבִּים הְּבִים הַבְּבִּשׁ הַשְּבִּים הְשָּבְּים הְּעָּבִים הַבְּשְׁבִּין הְאָבְּים הְבְּבִּים הְבִּבְּים הְבָּשְׁבְּים הְבִּיתְית הְבִּיבִים הְבִּבְּים הְּבְּבִים הְבִּבְּים הְבִּבְּים הְבִּבְּבִּים הְבָּבִּים הְבִּבְּים הְבִּבְּים הַבְּבִּים הְבִּבְּים הְבִּבּים הְבִּיבִּים הְּבָּבִים הְבִּבְּים הְבָּבִּים הְאָּבְּים הְעִבּיים הְבִּבְּים הְבִּבְּים הְבִּבְּים הְבִּבְּבִּים הְבִּבְּים הְבִּבְּים הְבִּבְּים הְבִּבְּים הְבִּבְּשִׁ הְבָּבִים הְבִּבְּבִּבּשׁ הְבָּבְים הְבִּבְּבִּים הְבִּבְּים הְבִּבְּים הְבִּבְּבִּים הְבִּבְּבִּבְּים הְבִּבְּבִּים הְבִּבְּיוֹים בְּבְּבִּים הְבּבּים הְבּבּים הְבִּבְּיוּי בְּבְּבִּים הְבּבְּיוּבְיוּים בְּבִּבְּים הְבִּבּים הְבִּיבְּיוּ בְּבְבּים הְבּבְּבּים הְבִּבְּיוּים בְּבְּבִּים הְבִּבּים הְבּבּבְּים הְבּבְּבִּים הְבּבּבְים הְבִּבְּבִּים הְבּבְבּיוּ בְבוּים בְּבִּבְּים הְבּבּבּים הְבּבּבּבּים הְבּבְּבּיבְּים הְבּבּבּים הְבּבּבּיבְּיים הְבִּבּבּייבְּבּבּבּיים הְבּבּבּים ה

יָי אֶלםשֶׁה לַאפר י בַבָּר אֵל אַהַרוֹנָאַל כָנָיו לֵאפר כֹּה תְבָרְכוּאַת בְנֵייִשִּׁרְאַל אָסוֹר לָהֶם׳ יָבַרֶּכְדְיִיוִישְבֵּרְדְי יָאֵר יִיַפְנָיוֹ אֵלִידְ וִיחִנְדְּ וישם לך שלוםי ושמו את שמי על בני ישראל ואני אברכםי ושברתם את דברי הברית לאיכוש ספרהתורה הוה כפיה הואת ועשיתם אתם לפען תשכילו את כל אשר תעשוןי וָהָגִיתָבוֹ יוֹפָסוַלֵיְלָה לָפַעוֹהְשִׁפור לַעְטוֹת ככל הַכַּתוֹבכוֹ כִיאַוֹתַעְלִיחַ אָת רָרָבִיךְוֹאָוֹתַטּכִיל י הַלֹא עִוּיתִיך תַוּקוֹאָבַץ אַל תַעָרוץ וַאָל תַחָת כִי עַבָּדְיַיָאַלְדִיךְ בַכל אַבֶּיר תַלֶּךְי נוֹאַלְנוּ יַיָּ האישאטר לאהלד בעצת רשעים ובדרך צכאות שם ו קדוש ישראלי אשרי חשאים לא עפר ובמשב לצים לא ישבי בי אם בתורת ייחפצו ובתורתו יהנה יוכם ולילה והיה בעץ שתול על פלני בים אשר פריו יתן בעתו ועלהו לא יכולוכל אשר יעשה יצלים באיפתי קורין את שם עבער בין סשעה שהכהנים נבנסין לאכולבתרובתן ערסוף האשבורת הַרָאשׁוֹנָה דְּבָרַי רַבִּי אַלִישָוֹרִ יּ וַחַכַּסִיםאוֹבְרִים עַר חַצוֹתי בַּבַּוְנַכַלִיאַל אובַר עַר שְיַעַלַה עַבור וַלַּאַחָר י תַּנָא הַיכָא קַאִי דְקַתָּנִי סָאִיטְתִי וְתוּטָאיִשׁנָא דְקַתְנִיבְעַרְבִיןְבַרִישָא לְתְנִי בַשַּׁחָריוּ בְּרִישָׁאי תַּנָאאַקּרָא קָאִידְּכְתִיבּבְשֶׁכָבְרָ וֹבְקוֹםְרְוֹהָכִי קַתְּנֵי אֵיבַח וְבַּוְכְרְיֵת שַבַערְשַכּיבָה בְּשָׁעָה שֶׁהַכּהְנִים נְבְנָסִין לוכל בִתְרוּםֶתָן י וְאִיבָעִית אִיםאַיִליף בבריהו כל עולם דכחיב ויהי אי הכיסיפא דקתני בשחר כברך שתים לפגיה ואחת לאתריה אַרֶכוּיָהָי כֹבֶּריוֹם אֶחַריּ וֹבָעָרָב מְבַרְדְ שְׁתַּיָם לְפַּגָיהָ וּשְׁתַּיִם לְאַחָרִיה לַתְנֵי בַּעָרֵב מְבָרֶךְ בְרִישָׁא י תַנָּא עַרְבִית תְנָא בַריַשאוָהָרָר תַּנָאַ שַׁחָרִית וַאָּרָקאִיבִּשַׁחָרִית מַפַרשׁ מַלֵּי דְּשַׁחָרִית וַהַּדַר בְּפַרְשׁ בּלֵי וְעַרְבִית:

- 1. ברכת כהנים;
- 2. דברים כמי, חי;
- 3. יהושע א', ח'-ם';
  - .4 ישעיהו מז', ד';
    - 5. תהלים אי;
- 6. משנה ברכות א', א';
- 7. גמרא ברכות דף א', עמ' א'.

Questions Presented:

- 1. Why are the ברכות התורה presented at this point in the payer service?
- 2. Why were these sections of the תורה chosen to fulfill the מצוה of מורה ?

Source 10

תלמוד בבלי מסכת קידושין דף ל' עמ' א'–אמר רב ספרא משום ר' יהושע בן חנניא, מאי דכתיב: ושננתם לבניך? אל תקרי ושננתם אלא ושלשתם, לעולם ישלש אדם שנותיו, שליש במקרא, שליש במשנה, שליש בתלמוד. מי יודע כמה חיי? לא צריכא, ליומי.

Translation: Said R. Safra in the name of R. Yehoshua son of Chanina: What is the meaning of the words: V'Shinantem L'Banecha? Do not read the word as V'Shinantem but instead read it as V'Shilashtem (divide into three parts). This means that a person should divide the time he devotes to Torah learning during his lifetime into three parts: one-third dedicated to studying the written law; one-third dedicated to studying the Mishna and one-third dedicated to studying the Talmud (the last two parts constitute the Oral Law). But how does a person know how long he will live so that he can divide his lifetime into three equal parts? Instead say that this is a rule that a person should follow on a daily basis; i.e. divide his daily learning time into three sections.